

IS-SILLABU TAĊ-ĊES (2021)

IT-TAGHLIM RELIĠJUŻ

SEC 25

IS-SILLABU

ĊES 25 IT-TAGĦLIM RELIĠJUŻ

Syllabus Addendum

Tibdil għas-Sessjoni tal-Eżamijiet tal-MATSEC 2021

Bidliet fil-Kontenut tas-Sugġett	<p>Jitnaqqas il-kontenut;</p> <p>A. IL-PJAN TA' ALLA GĦAS-SALVAZZJONI</p> <p>3. Il-Komunità tas-Salvazzjoni</p> <p>iii.) Fil-Knisja u permezz tal-Knisja, Kristu jissokta l-ħidma tiegħu ta' fejqan tal-firdiet soċjali, politiċi u razzjali u joffri ħelsien shiħ lill-persuna tal-bniedem; il-prinċipji tat-tagħlim soċjali tal-Knisja; l-impenn tan-nisrani għall-promozzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem.</p> <p>B. IL-ĦAJJA TAN-NISRANI</p> <p>3. L-ogħla valuri fil-ħajja</p> <p>(b) L-attituduni tan-nisrani lejn ix-xogħol.</p> <p>4. Lejn il-ħajja ta' dejjem</p> <p>It-Tama nisranija: il-qawwa tat-tama nisranija mibnija fuq ir-rabta tan-nisrani mat-Trinità Qaddisa: il-ħajja ma' Alla - il-Missier, l-Iben u l-Ispirtu s-Santu. Il-milja ta' din il-ħajja fil-glorja.</p>
Bidliet fil-Coursework	N/A
Bidliet fil-Karta tal-Eżami	<p>L-Ewwel Karta</p> <p>Sezzjoni A. Din tkopri nofs il-marki u tkun tikkonsisti fi tletin mistoqsija biex jirrispondu ħamsa u għoxrin (25) mistoqsija. Dawn il-mistoqsijiet jitolbu twegibiet diretti u oġġettivi li jkopru s-sillabu kollu, bl-għan li jeżaminaw lill-istudenti skont kif jidher f'Objettiv numru 1 iktar 'il fuq. *</p> <p>Sezzjoni B. Din tkopri kwart tal-marki, u tkun tikkonsisti fi tmien mistoqsijiet biex jirrispondu ħames mistoqsijiet li jirrikjedu twegibiet iktar fit-tul daqs paragrafu. Dawn il-mistoqsijiet jeżaminaw lill-istudenti skont kif jidher f'Objettiv numru 2 iktar 'il fuq.</p> <p>* Sezzjoni Ċ. Din tkopri l-aħħar kwart tal-marki u tkun tikkonsisti f'żewġ settijiet ta' mistoqsijiet li jirreferu direttament għal silta mill-Bibbja u / jew għal xi punt mid-duttrina tal-Knisja meħuda mis-sillabu stess fil-parti dwar IL-PJAN TA' ALLA GĦAS-SALVAZZJONI. Din is-sezzjoni teżamina lill-istudenti skont Objettiv numru 3 kif jidher iktar 'il fuq. Il-mistoqsijiet fit-tliet sezzjonijiet iridu jkunu mwiegħba kollha.</p>

	<p>It-Tieni Karta A jkollha mistoqsijiet iktar impenjattivi minn dawk fl-Ewwel karta – l-istudenti jkunu mitluba jagħzlu tliet titli ta' esejs minn sitta (kull waħda minnhom ikollha tliet mistoqsijiet interni li l-istudenti huma mitluba jwieġbu fid-dettall).</p> <p>It-Tieni Karta B jkollha mistoqsijiet inqas impenjattivi minn dawk fl-Ewwel karta – l-istudenti jkunu mitluba jagħzlu għaxra (10) minn sittax-il mistoqsija , kull waħda titlob twegiba daqs paragrafu.</p>
--	---

MATSEC Examinations Board
October 2020

It-Tagħlim Reliġjuż	ĊES 25	(Ma jsirx f' Settembru)
Is-Sillabu		L-1 Karta (Sagħtejn) + It-2 Karta (Sagħtejn)

Introduzzjoni

L-għan tal-programm fl-Edukazzjoni Reliġjuża hu li jgħin lill-istudenti jiżviluppaw u jimmaturaw id-dimensjoni personali, reliġjuża u spiritwali tagħhom. It-temi prinċipali ta' dan is-sillabu isegwu l-Istorja tas-Salvazzjoni bi Kristu bhala l-milja tar-rivelazzjoni. Is-Sillabu jitratta wkoll il-mistoqsijiet fundamentali li l-istudenti normalment jagħmlu u jkopri l-bżonnijiet u l-aspirazzjonijiet eżistenzjali tal-istudenti. B'dan il-mod is-sillabu jipprova jintegra flimkien l-approach teoloġiku iċċentrat fuq il-kontenut u l-approach tematiku li jsegwi l-metodu psikoloġiku.

L-Għanjet tal-Eżami

L-għan ewlieni ta' dan is-sillabu huwa li jgħin lill-istudenti jiżviluppaw id-dimensjoni reliġjuża tal-personalita' tagħhom f'rabta mal-proċess ta' maturazzjoni tal-persuna kif ukoll mas-sistema edukattiv f'pajjiżna. Għandu l-għan ukoll li jgħin lill-istudenti, li f'din l-eta' jkunu kibru fl-iżvilupp intellettuali u morali tagħhom, biex b'mod kritiku u responsabbli jagħrfu jevalvaw u jintegraw f'hajjithom id-dimensjoni tal-fidi nisranija mal-esperjenza umana tagħhom

Objettivi oħra għal skop ta' marki fl-eżami :

1. Li juru li kapaċi jifhmu l-lingwaġġ, it-termini u l-kunċetti l-aktar użati fit-tweemmin Kattoliku u fil-liturġija;
2. Li jipprezentaw b'mod sistematiku u oġġettiv l-elementi fundamentali tat-tweemmin Kattoliku (il-Fidi, il-Morali, il-Liturġija) u jagħtu spjegazzjoni raġunata u dokumentata tagħhom;
3. Li juru li jkunu midhla tal-Bibbja u ta' dokumenti oħra tat- Tradizzjoni Kattolika;
4. Li juru li jkunu fehm u kif in-Nisrani għandu jinterpreti u jirrispondi għal dak li jiġri madwaru u għall-kwistjonijiet morali ta' zmienna fid-dawl tal-Bibbja u t-tagħlim tal-Knisja Kattolika;
5. Li jkunu kapaċi juru r-rabta bejn il-fidi tan-Nisrani u l- hajja ta' kuljum.

L-Iskema tal-Marki

L-eżami jikkonsisti f'żewġ karti ta' sagħtejn-il waħda. Il-karti tal-eżami jkunu kemm bil-Malti kif ukoll bl-Ingliż. L-istudenti iridu jagħzlu jwegħbux kollox bil-Malti jew kollox bl-Ingliż.

L-Ewwel Karta (40% tal-marka globali) irid iwehbiha kulhadd u tkun maqsuma fi tlett sezzjonijiet : * Sezzjoni A. Din tkopri nofs il-marki u tkun tikkonsisti f'hamsa u ghoxrin (25) mistoqsija. Dawn il-mistoqsijiet jitolbu twegħbiet diretti u oġġettivi li jkopru s-sillabu kollu, bl-għan li jeżaminaw lill-istudenti skont kif jidher f'Objettiv numru 1 iktar il-fuq. * Sezzjoni B. Din tkopri kwart tal-marki, u tkun tikkonsisti f'hames mistoqsijiet li jirrikjedu twegħbiet iktar fit-tul daqs paragrafu. Dawn il-mistoqsijiet jeżaminaw lill-istudenti skont kif jidher f'Objettiv numru 2 iktar il-fuq.

* Sezzjoni Ċ. Din tkopri l-aħħar kwart tal-marki u tkun tikkonsisti f'żewġ settijiet ta' mistoqsijiet li jirreferu direttament għal silta mill-Bibbja u / jew għal xi punt mid-duttrina tal-Knisja mehuda mis-sillabu stess. Din is-sezzjoni teżamina lill-istudenti skont Objettiv numru 3 kif jidher iktar il-fuq. Il-mistoqsijiet fit-tlett sezzjonijiet iridu jkunu mwiegħba kollha.

Ikun hemm żewġ verżjonijiet tat-Tieni Karta (60% tal-marka globali): it-Tieni Karta A u t-Tieni Karta B. L-istudenti huma mitluba jindikaw mar-registrazzjoni liema waħda minn dawn il-Karti se jagħmlu, hux A jew B. Wara r-registrazzjoni ma jkunx possibbli li din l-għażla tinbidel

Kemm it-Tieni Karta A kif ukoll it-Tieni Karta B ikun fihom mistoqsijiet ta' natura evalwattiva tas-sugġett. L-istudenti jkun mistenni minnhom mhux biss li juru hakma tajba fuq it-temi li jkunu jitrattaw, imma wkoll li juru li huma kapaċi jevalvaw u japplikaw dak li tghallmu mir-Reliġjon għall-hajja ta' kuljum tan-nies fi zmienna. Dan fid-dawl ta' Objettivi 3 u 4 kif indikat iktar il-fuq. It-Tieni Karta A jkollha mistoqsijiet iktar impenjattivi minn dawk fl-Ewwel karta – l-istudenti jkunu mitluba jagħzlu tlett titli ta' esejs minn hamsa (kull waħda minnhom ikollha tlett mistoqsijiet interni li l-istudenti huma mitluba jwiegħbu fid-dettall).

It-Tieni Karta B ikollha mistoqsijiet inqas impenjattivi minn dawk fl-Ewwel karta – l-istudenti jkunu mitluba

jaghżlu għaxra (10) minn erbatax-il mistoqsija , kull waħda titlob twegiba daqs paragrafu.

Rizultati

L-istudenti li jaghżlu l-Ewwel Karta u t-Tieni Karta A jistgħu jiksbu minn Grad 1 sa 5 (jiġifieri Gradi 1, 2, 3, 4, 5). Min iġib inqas minn Grad 5 jibqa' U (mhux klassifikat).

L-istudenti li jaghżlu l-Ewwel Karta u t-Tieni Karta B jistgħu jiksbu grad li ma jkunx oghla minn Grad 4 (jiġifieri, il-Gradi 4, 5, 6, 7). Min ma jgibx Grad 7 jibqa' U (mhux klassifikat).

Is-Sillabu

A. IL-PJAN TA' ALLA GHAS-SALVAZZJONI

1. *Il-bniedem li jfittex u t-twegiba ta' Alla*

(a) Ir-religjonijiet bhala xhieda tat-tfittxija tal-bniedem biex jifhem. (b) It-twegiba ta' Alla: Il-Bibbja bhala l-Kelma ta' Alla fi kliem il-bniedem, l-ispirazzjoni, l-interpretazzjoni tal-Bibbja . Alla jidhol fl-istorja permezz ta' grajjiet u kliem - it-Testment il-Qadim u t-Testment il-Ġdid, harsa lejn l-istorja tas-Salvazzjoni.

2. *Alla Ii Jsalva*

(a) Il-holqien u l-waqgħa tal-bniedem: l-esperjenza tal-hażen u l-messaġġ ta' Ġenesi 1-3; il-holqien u l-problema tal-evoluzzjoni; il-waqgħa tal-bniedem; id-Dnub Oriġinali, x'inhum d-dnub u x'inhuma l-konsegwenzi tiegħu.

(b) L-Eżodu: Jahweh, Alla li jehles mill-jasar u joffri helsien shih permezz tal-Patt.

(c) Ġesù Kristu: il-milja tar-rivelazzjoni u tas-salvazzjoni ; ix-xhieda storika dwar Ġesù : f'dokumenti mhux insara u fl-Evangeli; Ġesù bhala r-rivelazzjoni shiha tal-proġett ta' Alla għall-iżvilupp tal-bniedem. It-twegiba tal-bniedem għal Ġesù għażla ta' hajja jew mewt.

3. *Il-Komunità tas-Salvazzjoni*

(a) Il-Knisja: il-Poplu l-Ġdid ta' Alla, il-Ġisem ta' Kristu, is-sagrament tal-għaqda tagħna ma' Alla u bejnietna; l-Ispirtu s-Santu jibni l-Knisja permezz tal-Karizmi u l-Ministeri; il-Ġerarkija (il-Papa, l-Isqfijiet, is-Sacerdoti); il-hajja Reliġjuża. Kulhadd hu msejjah biex jagħmel parti mill-Knisja: l-Ekumeniżmu u l-Missjonijiet; kif l-insara għandhom ikunu membri hajja tal-Knisja.

(b) Il-Missjoni tal-Knisja:

i.) Fil-Knisja u permezz tal-Knisja, Kristu jissokta l-hidma tiegħu tar-rikonċiljazzjoni. Is-Sagrament tar-Rikonċiljazzjoni ma' Alla u bejnietna..

ii.) Fil-Knisja u permezz tal-Knisja, Kristu jkompli jiċcelebra l-Għid il-ġdid u li jibni l-komunità Nisranija: il-helsien tal-Poplu l-Ġdid ta' Alla u l-Patt il-Ġdid fid-demem ta' Kristu; l-attitudnijiet meħtieġa għal ċelebrazzjoni tal-quddiesa li thalli l-frott . Il-Il-Jum tal-Ħadd bhala Jum il-Mulej.

iii.) Fil-Knisja u permezz tal-Knisja, Kristu jissokta l-hidma tiegħu ta' fejqan tal-firdiet soċjali, politiċi u razzjali u joffri helsien shih lill- persuna tal-bniedem; il-prinċipji tat-tagħlim soċjali tal-Knisja; l-impenn tan-nisrani għall-promozzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem.

B. IL-HAJJA TAN-NISRANI

1. *Id-dinjità tan-Nisrani*

(a) L-importanza li l-bniedem ikollu stima tiegħu innifsu fl-iżvilupp uman. (b) Fil-Magħmudija u fil-Grizma tal-Isqof, Alla, permezz tal-Ispirtu ta' Kristu, Kjagħti d-dinjità u l-libertà ta' wlied Alla. It-twegiba tal-bniedem.

(c) Marija bhala n-Nisranija ewlenija – ir-rwol ta' Marija fil-messaġġ nisrani. Fuq l-eżempju ta' Marija, n-nisrani jagħraf id-dinjità tiegħu / tagħha u jingħata / tingħata għall-qadi tal-ohrajn. .

2. Rispett lejn il-hajja

(a) Il-hajja: tal-bniedem: il-valur talhajja tal-bniedem; Alla, Sid il-hajja, jurina fi Kristu t-triq ta' hajja fil-milja tagħha.

(b) Fil-Knisja, Kristu jissokta jgħallem u jahdem b'risq il-promozzjoni u l-harsien tal-hajja; it-tagħlim tal-Knisja fuq il-hajja umana: il-kontraċezzjoni, l-abort, l-ewtanasja, il-vjolenza, id-drogi, l-ekologija, il-kura tal-persuni bi bżonnijiet speċjali u tal-anzjani, is-sagrament tal-morda.

3. L-oghla valuri fil-hajja

(a) Il-valuri ta' Ġesù: l-imhabba bhala l-oghla u l-aktar valur fundamentali; l-imhabba lejn Alla u l-imhabba lejn il-proxxmu; nibnu l-prijoritajiet f'ħajjitna.

(b) L-attituduni tan-nisrani lejn ix-xogħol, lejn is-sesswalità u lejn iż-żwieġ.

4. Lejn il-hajja ta' dejjem

It-Tama nisranija: il-qawwa tat-tama nisranija mibnija fuq ir-rabta tan-nisrani mat-Trinità Qaddisa: il-hajja ma' Alla - il-Missier, l-Iben u l-Ispirtu s-Santu. Il-milja ta' din il-hajja fil-glorja.

Testi ssuġġeriti

1. *Il-Proġett ta' Alla għal Żvilupp Shih*, Kummissjoni Kateketika Nazzjonali, 2000 (edizzjoni ġdida)*

2. *Il-Proġett ta' Alla f'ħajti*, Kummissjoni Kateketika Nazzjonali, 2003 (edizzjoni ġdida)*

* L-edizzjonijiet originali (1994 u 1995 rispettivament) huma daqstant ieħor validi bhala testi ssuġġeriti.